

مرکز مجاز امام صادق (ع)

سیوطی

جلسه (۱۲۰) ۱۶

استاد: وافی یزدی

موضوع: اضافه

اصل در اسم این است که هم به صورت اضافه و هم غیر اضافه بتواند بیاید ولی بعضی از اسماء ممتنع اضافه هستند مانند ضمائر و... و برخی دیگر از اسماء، دائم اضافه هستند که به مفرد یا جمله اضافه می‌شوند: اسماء دائم اضافه به مفرد:

- ۱- لفظاً و معنا اضافه می‌شوند: قصاری، حمادی، لدی، بید، سوی، عند، ذی و فروعش، اولی.
- ۲- فقط در معنا اضافه می‌شوند: کل، بعض، آی.

نکته: برخی از اسماء دائم اضافه به مفرد، بعدشان فقط ضمیر می‌آید و اسم ظاهر نمی‌آید، مثل:

«وحد»: وحده

«لبی»: لبیک

«دوالی»: دوالیک

«سعدی»: سعدیک

اسماء دائم اضافه به جمله:

نحویون «حیث» و «إذ» را لازم دانسته اند که به جمله اضافه شوند؛ چه جمله اسمیه باشد یا فعلیه:

اضافه شدن «حیث» به جمله فعلیه: جلست حیث جلس زید

اضافه شدن «حیث» به جمله اسمیه: جلست حیث زید جالس

اضافه شدن «إذ» به جمله فعلیه: و اذکروا إذ کنتم قلیلا

اضافه شدن «إذ» به جمله اسمیه: و اذکروا إذ انتم قلیل